บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเครียด การสนับสนุนทางสังคม และการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เป็นบิดาครั้งแรก ที่ภรรยาคลอดบุตรและอยู่ในระยะ 6 -8 สัปดาห์หลังคลอด มารับบริการที่คลินิกวางแผนครอบครัวและคลินิกสุขภาพเด็กดี ณ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลนครพิงค์ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2556 ถึง เดือน กรกฎาคม 2556 จำนวน 102 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2) แบบสอบถามการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด ข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ คำตอบเป็นลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ4 ระดับ 3) แบบสอบถามความเครียดสวนปรุง ชุดข้อคำถาม 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับ 4) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของบิดา มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าลิเกิต 5 ระดับ หาความเชื่อมั่นโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค แบบสอบถามการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 แบบสอบถามความเครียดสวนปรุงได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และ แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของบิดาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา วิเคราะห์คะแนนความเครียด การสนับสนุนทางสังคม และการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบการกระจายของข้อมูลด้วยสถิติ โคลโมโกรอฟ-สเมียร์นอฟ (Kolmogorov-Smirnov test) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้สถิติสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอดเฉลี่ย 109.87 คะแนน (S.D. = 11.29) กลุ่มตัวอย่างเข้ามามีส่วนร่วมในระยะหลังคลอดอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 89.22 ระดับปานกลาง ร้อยละ 9.80 และระดับน้อย ร้อยละ 0.98

2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความเครียดเฉลี่ย 27.98 คะแนน (S.D. = 14.99) กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 43.14 มีความเครียดระดับน้อย ร้อยละ 41.18 มีความเครียดระดับสูง ร้อยละ 13.72 และ เครียดระดับรุนแรง ร้อยละ 1.96

3. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมเฉลี่ย 4.11 (S.D. = .56) กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 74.51 ได้รับการสนับสนุนทางสังคมปานกลาง ร้อยละ 25.49 และมีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมทุกด้านเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับสูง คือ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.22 รองลงมาคือด้านอารมณ์และการประเมินค่า มีคะแนนเฉลี่ย 4.10 และด้านทรัพยากร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.95 จากคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 1.00 - 5.00 คะแนน

4. ความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำ กับการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.245$, $P < .05$) และการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง กับการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .375$, $P < .01$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

นำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อลดความเครียดในบิดาที่มีความเครียดระดับสูง และให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้เป็นบิดาเพื่อส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด

ด้านการศึกษาพยาบาล

นำข้อมูลเกี่ยวกับ ความเครียด การสนับสนุนทางสังคม และการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกิดขึ้น ไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนด้านการผดุงครรภ์ เพื่อให้พยาบาลผดุงครรภ์ เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของบิดาในระยะหลังคลอด เช่น บิดาวัยรุ่น มารดาวัยรุ่น สภาพของทารกแรกเกิด การรับรู้บทบาทบิดา ความวิตกกังวล จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ ความเชื่อทางศาสนา เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของบิดาให้ครอบคลุมทุกระยะของวงจรการมีบุตร ซึ่งนอกจากระยะหลังคลอดแล้ว ได้แก่ ระยะตั้งครรภ์ และระยะคลอด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved